

1. Халапсис А. В. Цифровые технологии и перековка железных людей / А. В. Халапсис // ScienceRise. – 2016. – Т. 24, №7/1. – С. 55–61. doi:10.15587/2313-8416.2016.69141

2. Халапсис А. В., Халапсис В. С. Будущее человечества: цивилизационные конфликты или переход к ноосфере? / Алексей Владиславович Халапсис, Владислав Славович Халапсис // Грані. Науково-теоретичний і громадсько-політичний альманах. – 2011. – №4 (78). – С. 32–36.

3. Халапсис О. Сучасна цивілізаційна ситуація і метрико-онтологічні параметри історичного буття / Олексій Халапсис // Науковий вісник Чернівецького університету: Зб. наук. пр. – Чернівці: Рута, 2006. – Вип. 301–302.

Чорна Владислава Дмитрівна,
студентка Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
Єремєєва Ірина Анатоліївна,
кандидат історичних наук,
доцент Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ДЕРЖАВИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Глобалізація є визначальним чинником стратегії світового розвитку та має значний вплив на формування громадянського суспільства та правової держави. У межах глобалізаційних процесів відбувається значне посилення політичних, соціально-економічних, інформаційних та культурних взаємозв'язків, що сприяє формуванню багаторівневої системи міждержавних відносин, що включає економічну, технологічну, політичну та соціальну трансформацію.

Поняття глобалізації в науковому обігу виникло і поширилось на початку 80-х років ХХ століття. Вперше термін «глобалізація» використав американський соціолог Р. Робертсон в 1992 р. Актуалізація теоретичного обґрунтування проблем глобалізації відбувається наприкінці ХХ ст., коли країни західної демократії продемонстрували значні темпи економічного зростання. Найбільш активним процес глобалізації став в період утворення інформаційної економіки, основою для розвитку якої є інформаційні ресурси.

Теорії глобалізації наголошують на масштабності світових змін та можливості застосування уніфікованої західної моделі розвитку для інших регіонів світу. У зв'язку з цим глобалізація трактується як процес універсалізації, становлення єдиних для всієї планети структур, зв'язків і відносин в різних сферах діяльності. Явище глобалізації утворює замкнений глобальний простір, єдине світове господарство, економічну взаємозалежність та глобальні комунікації у міжнародних відносинах.

Серед дослідників проблем глобалізації виділяється три течії: «гіперглобалісти», «скептики» та «трансформаціоналісти». Гіперглобалісти вважають, що глобалізація є ознакою наближення нової епохи, в якій відбуватимуться процеси «денаціоналізації» економіки, формування єдиного світового ринку та глобальної конкуренції. Гіперглобалісти включають до ознак глобалізації процеси інформаційної революції, що створюють основу для трансформації економічної та політичної сфер. Таким чином, гіперглобалісти вважають глобалізацію не тільки економічним, але й ідеологічним процесом, що супроводжує неоліберальну політику.

Представники скептицизму в теорії глобалізації вважають, що сучасне явище взаємозалежності в економічній сфері не є безпрецедентним, а інтерес до глобалізації є міфом, що приховує неоліберальні капіталістичні інтереси та регіональну перевагу деяких національних урядів. Скептики відокремлюють процеси глобалізації від технологічних та комунікаційних змін останніх років. З їхньої точки зору глобалізація є результатом тривалого історичного розвитку і являє собою інтенсифіковану форму міждержавних відносин, що відповідає демографічним процесам та вдосконаленню комунікаційно-технологічної інфраструктури.

Трансформаціоналісти вважають, що сучасна модель глобалізації є безпрецедентною, насиченою суперечностями та не має певного чіткого напрямку розвитку, тобто перебуває в стані становлення. Для них глобалізація представляє собою перехідний період в зміні балансу сил, що супроводжує трансформацію міжнародної системи.

Теоретико-методологічною основою аналізу глобалізаційних процесів в сучасній науці є наступні напрямки:

- функціональний – акцентується значення держави у можливості спасіння національних економік від негативного впливу глобалізації;
- апологетичний – підкреслюється значення глобальних ринків в процесах інновацій та зменшення впливу держави на процеси глобалізації;
- технологічний – основне значення надається новітнім інформаційним технологіям.

Теоретики глобалізації та міжнародна практика демонструють переважання в процесах глобалізації економічної складової. З економічної точки зору глобалізація являється процесом формування глобальних ринків і стратегій поведінки, корпорацій і міжнародних фінансово-економічних інститутів, формуванням принципово нових економічних відносин і типів господарств. Економічні аспекти глобалізації пов'язані з політичними інтересами національних економік (протекціонізм), але і на техніко-економічні обмеження. Політичні аспекти глобалізації переважно визначаються економічними засадами та намаганням зміцнити світогосподарські зв'язки.

Процес глобалізації не є безболісним і безконфліктним, тому що він зачіпає усі аспекти людського життя, що трансформує культурні, психологічні та моральні форми існування людей. Глобалізація сприяє зміні внутрішніх

соціальних відносин, зниженню бар'єру між суверенними державами, руйнації культурних табу. Під впливом глобалізаційних процесів відкидається навіть мінімальний партикуляризм.

Таким чином, глобалізація є процесом, що визначається переважно ринковими, а не державними чинниками, що сприяє створенню глобальної системи економічної, політичної та культурної взаємозалежності. Незаперечним є факт перетворення світової економіки під впливом глобалізації в інтегроване єдине ціле явище сучасних міжнародних відносин.

Бібліографічні посилання:

1. Кравчук М. Концептуальна еволюція теорій глобалізації // Політичний менеджмент. № 2. 2003. С. 122-125.
2. Сидоренко О.О. Правова система України в контексті глобалізації/ О. О. Сидоренко. // Теорія і практика правознавства. 2016. Вип. 1. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/tipp_2016_1_6 (дата звернення - 14.03.2019).
3. Цимбал Т. В. Науково-методичні аспекти типології сучасних теорій глобалізації/ Т.В.Цимбал//Актуальні проблеми соціології, психології, педагогіки. 2013. Вип. 18. С. 35-42.

Шаповал Вадим Анатолійович
кандидат економічних наук, доцент
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

**РОЛЬ КЕРІВНИЦТВА ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД
У ПИТАННЯХ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІНСЬКОГО АПАРАТУ
ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ**

Вагомим елементом формування правової держави та громадянського суспільства є процес децентралізації влади в Україні, що передбачає підвищення рівня активності громадян у питаннях місцевого управління. Одним з основних принципів зазначеної активності є усвідомлення відповідальності громадян за досягнення високого рівня суспільного добробуту. Наслідком сприйняття суб'єктом зазначеної відповідальності є його цілеспрямовані дії щодо впливу на прийняття рішень в публічній сфері, які стосуються визначення стратегічних цілей та стратегій забезпечення сталого розвитку територіальних громад, зокрема, структури економіки регіону, політики формування та використання фінансових, матеріальних, локальних природних ресурсів громад. У цьому контексті актуальним є уточнення ролі суб'єктів, які несуть безпосередню відповідальність за якість підготовки рішень стосовно розвитку територіальних громад, реалізацію конкретних проектів та програм, тобто забезпечують ефективність роботи управлінського апарату органів місцевого самоврядування.